

ישראל הוצאה מהרשימה השחורה האמריקאית של מדינות המפירות זכויות יוצרים

ישראל היתה שנים ברשימה בגין טענות יצרניות תרופות מקור אמריקאיות להגנה גבוהה מידיי על טבע תוך פגיעה לכאורה בזכויותיהן

12:35

02.03.2014

מאת: [אורה קורן](#)

ארה"ב הודיעה בסוף השבוע על הוצאת ישראל מהרשימה השחורה של מדינות המפירות זכויות יוצרים. ישראל נכללה ברשימה במשך שנים רבות, בין השאר, בגלל לחצים שהפעיל הלובי של יצרני תרופות המקור האמריקאיות, שטענו כי חברת טבע נהנית מהעדפה בחוק הישראלי תוך פגיעה, לכאורה, בזכויותיהן. טענות נוספות פחותות בעצמתן היו לגבי מדיניות אכיפה והענשה לא מספקת בגין הפרת זכויות בתקליטורים. ההודעה הרשמית על כך פורסמה על ידי נציב הסחר האמריקאי, (USTR) מייקל פרומן ביום שישי.

המשא ומתן עם ארה"ב, אותו הוביל מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה, החל בשנת 2008 והגיע לסיומו במזכר הבנות שנחתם בין נציב הסחר האמריקאי דאז, רון קירק, ושר התמ"ת דאז, בנימין בין אליעזר, בפברואר 2010. ישראל נדרשה לשינויים במשטר הקניין הרוחני גם כחלק מהמחויבויות שלקחה על עצמה בתהליך ההצטרפות ל-OECD.

הלובי של יצרני תרופות המקור האמריקאיות נגד טבע
צילום: בלומברג

בעבודה משותפת של משרדי הכלכלה, המשפטים, הבריאות והאוצר קודמו תיקוני החוקים המתחייבים מההסכם, שהובילו להוצאת ישראל מהרשימה השחורה. אלה כללו תיקון פקודת הרוקחים באופן שזמן ההגנה על מידע בתיקי רישום תרופות המקור, יהיה מוגן במשך 6 שנים (במקום 5) מיום רישום התרופה לראשונה בישראל, או 6.5 שנים (במקום 5.5 שנים) מיום רישום התרופה "במדינה מוכרת" (על פי רשימת משרד הבריאות). חקיקה זו עברה בכנסת ביולי 2011.

תיקון חוק הפטנטים אשר יקבע כי בקשת פטנט תפורסם 18 חודשים ממועד הגשתה לרשם הפטנטים, ויובטח סעד סביר למפר הפטנט (במידה שהפטנט אכן ניתן). חקיקה זו עברה בכנסת ביולי 2013. תיקון

נוסף לחוק הפטנטים מתייחס לצו להארכת תוקף פטנט לתקופה של עד 5 שנים. חישוב תקופת ההגנה הנוספת נעשה בארץ, באופן ייחודי, בהסתמך ובהתאם לתקופות הגנה נוספות המוענקות במדינות אחרות. עיקר השינוי הוא בכך שכעת הגנה זו תינתן בהסתמך רק על 6 מדינות גדולות (ארה"ב וחמש מדינות אירופאיות - אנגליה, גרמניה, צרפת, ספרד ואיטליה) במקום בצמוד למדינות רבות נוספות. חקיקה זו עברה בכנסת בינואר 2014.

שר הכלכלה, נפתלי בנט אמר היום, כי "הוכחנו בגרות ואחריות באחד התחומים המשמעותיים ביותר לסחר הבינלאומי כפי שהתחייבנו, ואני מאמין כי הבעת האמון החשובה של ארה"ב והכרתה בחוזקו של משטר הקניין הרוחני בישראל, תסייע בידנו להמשיך בקידום התעשייה הישראלית ובהפצת הידע, החדשנות והיכולות שלנו למדינות רבות."

אוהד כהן, מנהל מינהל סחר חוץ, הדגיש, כי "מינהל סחר חוץ מכיר בחשיבותו והשפעתו הגדולה של תחום הקניין הרוחני על סחר החוץ של ישראל ועל קידומה של התעשייה הישראלית. קניין רוחני הוא נושא רגיש, הדורש איזון וטיפול נכון ובעל חשיבות רבה לכלכלה הישראלית. אנו מאמינים שיישום ההבנות שהושגו לפני ארבע שנים עם ארה"ב אכן מוביל לאיזון הנדרש. הסרת ישראל מהרשימה השחורה בארה"ב היא עדות נוספת לכל שותפות הסחר שלנו על כך שישראל היא כר פורה לפעילות מסחרית, בדגש על פעילות מו"פ (מחקר ופיתוח) אשר קניין רוחני הוא מאבני היסוד שלה."

כהן אישר, כי "טבע ותעשיית התרופות הישראלית נהנות כיום מתנאים פחות טובים מאשר לפני הפשרה, אבל גם טבע כיום היא חברה אחרת מאשר לפני שבע שנים. היא הולכת יותר לתחום האיננוטיבי".

לדבריו, ישראל לקחה על עצמה מחויבויות סבירות, שמאפשרות לה להיות בסטנדרטים של המדינות המפותחות (OECD), וכדי למשוך השקעות של חברות פארמה גדולות נדרשת הממשלה לייצר סביבה עסקית בה ירגישו נוח. זה נעשה תוך צמצום הפגיעה בתעשייה הגנרית ככל שהתאפשר.

בחברת טבע סירבו להגיב לידיעה.

מפארמה ישראל, הגוף המייצג את חברות הפארמה הרב לאומיות מבוססות מחקר ופיתוח, נמסר כי המנכ"ל עו"ד דניאל ברמן בירך על ההחלטה להוציא את ישראל מ"הרשימה השחורה" של מדינות המפרות קניין רוחני. "פארמה ישראל מברכת את ממשלת ישראל, שפעלה רבות בשנים האחרונות על מנת לקדם את החקיקה בתחום הקניין הרוחני וההגנה על תרופות מקור. יישום מזכר ההבנות עם ארה"ב שהוביל להוצאתה של ישראל מ'הרשימה השחורה' משקפת את המאמצים הרבים שעשתה הממשלה על מנת להתייצב בסטנדרטים המקובלים בעולם המערבי בקניין רוחני וההגנה על תרופות מקור.

"מדובר בצעד חשוב שיאפשר לישראל למשוך השקעות של חברות פארמה רב לאומיות למחקר ופיתוח בישראל. חשוב לציין כי ישנם עוד נושאים שאנו מקווים כי הטיפול בהם יושלם בהקדם כדוגמת ההגנה על תרופות מקור ביולוגיות וצמצום תקופת הרישום של תרופות בישראל".